

LES PÍNDOLES DEL DPD

PÍNDOLA 66.- CRITERIS INTERPRETATIUS SOBRE L'APLICACIÓ DE LES NORMES REGULADORES I LA TRAMITACIÓ DE LES RECLAMACIONS D'ACCÉS DE LES PERSONES A LA TRAÇABILITAT DE LA SEVA HISTÒRIA CLÍNICA, APROVATS CONJUNTAMENT PER L'AUTORITAT CATALANA DE PROTECCIÓ DE DADES (APDCAT) I LA COMISSIÓ DE GARANTIA DEL DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ PÚBLICA (GAIP)

Als efectes d'oferir seguretat jurídica i la garantia del dret de les persones sobre l'accés a la traçabilitat del seu historial clínic, l'APDCAT i la GAIP han establert conjuntament uns criteris interpretatius sobre l'aplicació de la normativa reguladora i la tramitació de les reclamacions d'accés de les persones a la traçabilitat de la seva història clínica.

Aquest pronunciament conjunt es fonamenta en les previsions de la disposició addicional sisena de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i ha estat aprovat per Resolució de la directora de l'APDCAT, de 30 de juliol de 2024, i pel Ple de la GAIP, en la sessió corresponent al dia 25 de juliol de 2024, respectivament.

Quant a **criteris interpretatius** en relació amb l'accés de les persones a la traçabilitat de la seva història clínica, el pronunciament conjunt considera:

- D'aplicació preferent la normativa de protecció de dades, continguda en el Reglament General de Protecció de Dades.
- La normativa reguladora de l'autonomia del pacient, Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, i la Llei catalana 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, i la resta de la normativa de salut aplicable constitueixen el règim especial sobre la matèria.
- La Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) és d'aplicació amb caràcter supletori, d'acord amb la seva disposició addicional primera, número 2.

D'acord amb això, el pronunciament estableix que correspon a l'APDCAT resoldre les reclamacions de les sol·licituds de drets d'accés de les persones a la traçabilitat de la seva història clínica.

Els fonaments de dret en els quals es basa el pronunciament conjunt son els següents:

1. Aplicació supletòria de la normativa de transparència

L'apartat segon de la disposició addicional primera de la LTAIPBG estableix que "l'accés a la informació pública en les matèries que tenen establert un règim d'accés especial és regulat per llur normativa específica i, amb caràcter supletori, per aquesta llei."

En aquest sentit, s'ha considerat la preferència sobre la llei de transparència quan una altra norma amb rang de llei inclou un règim propi i específic, que permet entendre que és una regulació

LES PÍNDOLES DEL DPD

alternativa per les especialitats que s'hi contenen, tot creant una regulació autònoma en un àmbit o matèria determinada. També es reconeix aquest règim específic i propi quan, en un determinat sector de l'ordenament jurídic, hi ha una regulació completa que desenvolupa el dret d'accés a la informació. En conseqüència, en aquest supòsits els règims jurídics especials s'apliquen abans que el de la llei de transparència, que per tant esdevé supletori.

Si bé la informació a la qual els pacients accedeixen en les sol·licituds de traçabilitat de la història clínica quan es tracta d'un centre públic prestador del servei sanitari és informació pública i així ho ha considerat la GAIP -i, per tant, li és d'aplicació el que estableix l'LTAIPBG, així com el que disposa la normativa d'autonomia del pacient que constitueix el règim especial sobre la matèria-, aquest dret es pot resoldre tant des del vessant de la regulació de la transparència com des del vessant de la protecció de dades, a l'empara de l'article 15 de l'RGPD.

Per tant, totes dues autoritats assumeixen que hi ha un règim jurídic especial, el que regula la protecció de dades i l'específic del dret d'autonomia del pacient i accés a la informació de la història clínica, i que la garantia d'aquest dret correspon en primera instància a l'autoritat de control en matèria de protecció de dades.

2. Sobre l'aplicació preferent del règim jurídic especial de protecció de dades

El pronunciament posa de manifest que, tot i que estrictament la traçabilitat de la història clínica no constitueix una dada personal del pacient ja que es refereix a dades personals de professionals de l'àmbit sanitari, es relaciona directament amb la història clínica, ja que dona informació sobre qui hi ha accedit i, per tant, sobre qui ha tractat dades personals del pacient, i l'article 15 de l'RGPD reconeix el dret del pacient a saber si les seves dades són o no objecte de tractament. Així mateix, la legislació d'autonomia del pacient preveu que el pacient ha de poder conèixer el seu dret d'informació en termes amplis que inclourien tot allò que afecti el seu tractament.

A l'efecte de resoldre les sol·licituds d'accés, es considera que la qüestió és determinar si el pacient ha de poder accedir a la traçabilitat d'accessos, per comprovar la identitat dels professionals que han accedit a la seva història clínica i, en lògica conseqüència, verificar si els accessos han estat produïts per professionals autoritzats o per altres persones, de forma indeguda o no justificada. I en el context actual de gestió electrònica de les històries clíniques la multitud de possibles usuaris, i per tant d'accessos, afegeix un element de complexitat. Així mateix, es destaca que la jurisprudència s'ha posicionat sobre el dret del titular de les dades de gaudir d'un poder efectiu de disposició i de control de les seves dades, sobre el reconeixement de l'especial rellevància de les dades de salut i sobre el dret del pacient a exercir els seus drets de reclamació i defensa.

El pronunciament conjunt considera que el dret d'accés a les dades de l'article 15 de l'RGPD s'ha d'interpretar d'una manera que no comporti buidar de contingut el dret a la protecció de dades personals, i que permeti a la persona afectada disposar d'un veritable poder de control sobre les seves dades, de manera que els diferents supòsits de l'article 15.1 de l'RGPD i la ponderació de l'interès legítim han de donar resposta a les sol·licituds d'accés que es plantegin.

D'acord amb això, **la base legitimadora per donar accés a la informació controvertida es trobaria en l'article 6.1.f de l'RGPD, segons la qual el tractament de les dades és lícit si és necessari per satisfer interessos legítims del responsable o d'un tercer** (en aquest cas, el mateix pacient), sempre que no hi prevalguin els drets o interessos de l'afectat. Tot i que aquesta base jurídica no és d'aplicació al tractament realitzat per les autoritats públiques en exercici de les seves funcions, la disposició addicional desena de l'LOPDGDD preveu una habilitació per a la comunicació en base a l'interès legítim de tercers -en aquest cas, els pacients- que demanen accedir al registre d'accessos a la seva història clínica.

LES PÍNDOLES DEL DPD

L'apreciació de la concurrència d'aquest interès legítim requereix que es ponderin els interessos dels subjectes afectats en el cas concret mitjançant l'aplicació d'un **test de sospesament** que avalua diversos factors en els termes que articula el Grup de treball de l'article 29 en el seu dictamen 6/2014. **L'aplicació del test de sospesament pot portar a atorgar el dret d'accés a la traçabilitat de la història clínica, d'acord amb les circumstàncies del cas en concret i sense perjudici que s'atorgui prèviament audiència als professionals afectats, per avaluar si hi concorre alguna circumstància que faci prevaldre el seu dret a no comunicar aquesta informació.**

El document complet es troba en l'enllaç següent:

<https://apdcat.gencat.cat/web/.content/01-autoritat/normativa/Criteris-historia-clinica-APDCAT-GAIP.pdf>

Per qualsevol dubte o aclariment addicional, us podeu adreçar al DPD de Salut:

dpd@ticsalutsocial.cat

<https://ticsalutsocial.cat/oficina-dpd/>

Tel.: 93 553 26 42 (9:00 a 14:00 h)